ხვალ ყველანი არჩევნებზე!

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

● № 45 (7606) ● შაბათი, 3 მარტი, 1984 წ. ● ფასი 3 კაპ.

ხმას მისცემთ რა კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს, თქვენ, ამხანაგებო, ხმას მისცემთ ჩვენი სახალხო მეურნეობის შემდგომ განვითარებას, ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური და თავდაცვითი ძლიერების განვითარებას.

სკკპ ცკ მიმართვიდან

1984 წლის
4 მარტი
სსრ კავშირის
უმაღლესი საბჭოს
არჩევნების დღე

ხალხი და პარტია ერთიანია

ამომრჩეველთა შეხვედრა კ. უ. ჩერნენკოსთან

2 მარტს მოსკოვში, კრემლის ყრილობათა სასახლეში, გაიმართა კავშირის საბჭოს არჩევნების მოსკოვის კუიბიშევის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრება, რომელიც მიეძღვნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთან, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანთან კონსტანტინე უსტინის ძე ჩერნენკოსთან შეხვედრას.

მქუხარე ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ კრების მონაწილენი ამხანაგებს **კ. უ. ჩერნენკოს, ჰ. ა. ალიევს, მ. ს. გორბაჩოვს, ვ. ვ. გრიშინს, ა. ა. გრომიკოს, ვ. ი. ვოროტნიკოვს, გ. ვ. რომანოვს, მ. ს. სოლომენცევს, ნ. ა. ტიხონოვს, დ. თ. უსტინოვს, პ. ნ. დემიჩევს, ვ. ი. დოლგიხს, ვ. ვ. კუზნეცოვს, ბ. ნ. პონომარიოვს, ვ. მ. ჩებრიკოვს, მ. ვ. ზიმიანინს, ი. ვ. კაპიტონოვს, ე. კ. ლიგაჩოვს, ნ. ი. რიჟკოვს.**

პრეზიდიუმში იყვნენ აგრეთვე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეების მოადგილეები, სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელები, მოსკოვის, დედაქალაქის კუიბიშევის რაიონის წარმოების მოწინავენი, პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

წინასაარჩევნო კრება გახსნა სკკპ კუიბიშევის რაიკომის პირველმა მდივანმა **ი. ა. პროკოფიევმა.**

დეპუტატობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილმა პირმა ა. პ. ლიტვინოვმა—ვ. ვ. კუიბიშევის სახელობის ელექტროქარხნის ბრიგადირმა დამსწრეთ გააცნო ამხანაგ კონსტანტინე უსტინის ძე ჩერნენკოს ცხოვრების გზა, პარტიული და სახელმწიფო მოღვაწეობა.

შემდეგ სიტყვა წარმოთქვა ამხანაგმა **კ. უ. ჩერნენკომ.** კრების მონაწილენი მას ოვაციით შეხვდნენ.

(საქინფორმი).

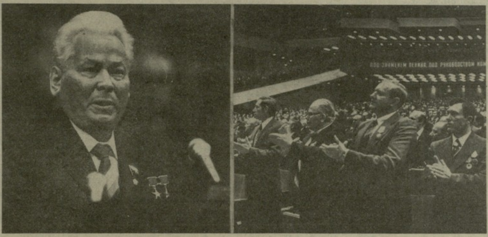

სურათზე: შეხვედრის დროს. ტრიბუნაზეა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი კ. უ. ჩერნენკო.

(საქდეს-საქინფორმის ტელეფოტო.)

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სიტყვა

ძვირფასო ამხანაგებო!

ნება მიბოძეთ, გულწრფელი მადლობა მოვახსენო ყველას, ვინც აქ გამოვიდა, მოსკოვის კუიბიშევის რაიონის ყველა მშრომელს, რომლებმაც სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად დამასახელეს. **(ტაში)** ამ ნდობას მივიჩნევ ჩვენი პარტიის ლენინური კურსის მხარდაჭერად, მისი ცენტრალური კომიტეტის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს საქმიანობის მოწონებად. აღგითქვამთ, რომ ძალ-ღონეს არ დავიშურებ, რათა გავამართლო დიდი პატივი — ვიყო თქვენი დეპუტატი. **(ხანგრძლივი ტაში).**

სულ ცოტა ხნის წინ ჩვენ მძიმე დანაკლისი განვიცადეთ — გარდაიცვალა იური ვლადიმერის ძე ანდროპოვი, პარტიისა და სახელმწიფოს გამოჩენილი მოღვაწე. ეს იყო ლენინური ტიპის ხელმძღვანელი. იგი ვერ ურიგდებოდა რუტინასა და შაბლონს, შეძლო დაეძლია ინერცია, განეწყო ადამიანები სამშობლოს ძლიერების განსამტკიცებლად, ქვეყნად მშვიდობის დასამკვიდრებლად ერთსულოვანი მუშაობისათვის. მისი ხელმძღვანელობით პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ დასაბამი მისცეს ქვეყნის ცხოვრების დიდმნიშვნელოვან პოზიტიურ ძვრებს.

კოლექტიურად შემუშავებული დებულებები საზოგადოების განვითარების საკვანძო მიმართულებათა თაობაზე, ყოველივე, რასაც უკანასკნელ ხანს მივაღწიეთ, — ეს საგრძნობი პოლიტიკური კაპიტალია. და ჩვენ გავუფრთხილდებით და ვამრავლებთ ამ კაპიტალს. **(ხანგრძლივი ტაში).**

ამხანაგებო! მთავრდება არჩევნებისწინა კამპანია. წელს იგი გამოირჩეოდა დიდი აქტიურობით, ამომრჩეველთა კრებების საქმიანი ხასიათით. მან ნათლად ცხადყო პარტიისა და ხალხის ურყევი ერთიანობა. **(ტაში)** საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს უმაღლესი საბჭოს არჩევნებს. არსებითად ხომ ეს არის საბჭოთა ხელისუფლების ანგარიში ამომრჩეველთა წინაშე. ეს გახლავთ აგრეთვე ფორმა მასების კონტროლისა იმათი მუშაობისადმი, ვისაც მათ დაავალეს მართონ სოციალისტური სახელმწიფო.

პარტიას ტრადიციად მოსდგამს მუდამ იქონიოს მასებთან გულახდილი, პატიოსანი საუბარი. სწორედ ასეთი მიდგომით არის გამსჭვალული სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმართვა, რომელშიც ჩამოყალიბებულია პარტიის საარჩევნო პლატფორმა.

ამომრჩეველთა წინაშე გამოსვლისას ჩემმა ამხანაგებმა — ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროსა და სამდივნოს წევრებმა ვრცლად გააშუქეს ჩვენი საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, სამეურნეო გეგმები. ნება მიბოძეთ, მეც გამოვთქვა ზოგიერთი მოსაზრება ამის თაობაზე.

1.

კარგად მოგეხსენებათ, რაოდენ დიდ ყურადღებას უთმობს პარტია ეკონომიკის საკითხებს. მათ ყველაზე თვალსაჩინო ადგილი ეკავა სკკპ XXVI ყრილობის მუშაობასა და გადაწყვეტილებებში. ეს საკითხები რეალისტურად იქნა განზოგადებული ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმსა და გასული წლის დეკემბრის პლენუმზე. ქვეყნის სამეურნეო განვითარების მთელი რიგი საკვანძო პრობლემების მნიშვნელობა ხაზგასმით აღინიშნა ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმზე.

რა შეიძლება ითქვას ამ თვალსაზრისით უმაღლესი საბჭოს წინანდელი არჩევნების შემდგომ განვლილ პერიოდზე?

მთლიანად, ეს იყო ნაყოფიერი პერიოდი. ქვეყნის საწარმოო ძალები განმტკიცდა და არსებითად განახლდა. მწყობრში ჩადგა თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილი ათასზე მეტი სამრეწველო საწარმო. მნიშვნელოვანი მოცულობით მიმდინარეობდა მოქმედი ფაბრიკა-ქარხნების რეკონსტრუქცია, მოდერნიზაცია. თუმცა, დაუფარავად გეტყვით, ამ დარგში ნაკლები გაკეთდა, ვიდრე უნდა გაკეთებულიყო. განვითარდა სახალხო მეურნეობის სათბობ-ენერგეტიკული ბაზა. აშენდა დაახლოებით 40 ათასი კილომეტრი სიგრძის მაგისტრალური გაზსადენები. მსოფლიო პრაქტიკას ასეთი მასშტაბი და ტემპი არ ახსოვს. ჩვენ შევძელით ბუნებრივი გაზით მუშაობაზე გადაგვეყვანა ბევრი ქარხანა, ქალაქი და სოფელი. იმ ადამიანთა რიცხვი, რომლებიც ოჯახში გაზს ხმარობენ, 30 მილიონით გაიზარდა.

ეს წლები აღინიშნა ბევრი სხვა დარგის მნიშვნელოვანი მიღწევებითაც. მაგალითად, ჩვენში შეიქმნა მილიონ-ნახევარი კილოვატი სიმძლავრის უნიკალური ბირთვული რეაქტორი. არქტიკის ათვისების ისტორიაში ახალი თავი ჩაწერეს ჩვენს ქვეყანაში აშენებულმა მძლავრმა ატომურმა ყინულმჭრელებმა. დაიწყო მიწის წიაღის ზვერვა ულრმესი ჭაბურღილების მეშვეობით. უფრო ფართოდ გამოიყენება ტექნიკური ლაზერები მრეწველობასა და მედიცინაში.

ბევრი რამ გაკეთდა სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის. აქ 30 პროცენტით გაიზარდა შრომის ენერგოაღჭურვილობა. თითქმის მესამედით — მინერალური სასუქის მიწოდება კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობებისათვის. სოფლად შრომისა და სამეურნეო მართვის ორგანიზაციის ახალი ფორმების განვითარებასთან შეხამებით ეს საგრძნობ შედეგებს გვაძლევს.

თავად განსაჯეთ. ამინდმა შარშანაც დაგვღალატა, მაგრამ მარცვლოვანთა მოსავალმა მაინც გადააჭარბა 190 მილიონ ტონას. საგრძნობლად გაიზარდა მეცხოველეობის პროდუქტიულობაც. ყოველივე ეს ერთხელ კიდევ ადასტურებს, რომ ძნელ პირობებშიც კი თავისი ნაყოფი გამოაქვს კარგად ორგანიზებულ, შეუპოვარ მუშაობას. ახლა საქმე კონკრეტულად ეხება იმას, რომ დავრაზმოთ ადამიანები, გავამზადოთ მთელი ტექნიკა, უზრუნველვყოთ მინდვრის სამუშაოთა აწყობილი ორგანიზაცია. და აღარ დავახანოთ. საგაზაფხულო თესვა ხომ, როგორც იტყვიან, კარს მოგვადგა. უნდა ვიზრუნოთ აგრეთვე პირუტყვის ზამთრობის წარმატებით დამთავრებისათვის.

განვლილ ხუთწლეულში საერთაშორისო ცხოვრების სირთულეებმა გვაიძულა გვარიანი რესურსები მოგვეხმარებინა ქვეყნის უშიშროების განმტკიცებასთან დაკავშირებული საჭიროებებისათვის. მაგრამ სოციალური პროგრამების შეკვეცა აზრადაც არ მოგვსვლია. მთელი ჩვენი მუშაობის საბოლოო მიზანი ხომ საბჭოთა ხალხის ცხოვრების გაუმჯობესებაა. **(ხანგრძლივი ტაში)** და ჩვენ ამ საქმეს ფართოდ ვუდგებით. ჩვენ გვინდა, რომ ადამიანები არა მარტო უკეთ იყვნენ უზრუნველყოფილი მატერიალურად, არამედ იყვნენ აგრეთვე ფიზიკურად ჯანმრთელნი, სულიერად განვითარებული, საზოგადოებრივი თვალსაზრისით აქტიურნი.

ეროვნული შემოსავლის ოთხი მეხუთედი მოხმარდა განვლილ პერიოდში ხალხის კეთილდღეობას. გაიზარდა ადამიანთა რეალური შემოსავალი, უფრო უხვი გახდა მოხმარების საზოგადოებრივი ფონდებიც. არადა, ეს ის წყაროა, საიდანაც ვიღებთ განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის, პენსიების გაცემის, საბინაო ფონდის მოვლა-შენახვის სახსრებს.

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე)

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სიტყვა

(გაგრძელება)

ადამიანთა კეთილდღეობის გაუმჯობესებას ხმარდება ჩვენი სასურსათო პროგრამაც, სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოებისა და მომსახურების სისტემის განვითარების პროგრამაც, რომლის შემუშავება მიმდინარეობს. დღეს ბევრი რამ კეთდება საიმისოდ, რომ გავაფართოოთ ხარისხოვანი, მოსაწონი საქონლის გამოშვება. დაიწყო მსუბუქი და კვების მრეწველობის საწარმოთა მოდერნიზაცია. ამ საქმეში ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს ქვეყნებთან.

პარტიის საყოველდღეო საზრუნავს შეადგენს ისეთი საარსებო მნიშვნელობის პრობლემებიც, როგორიც არის საცხოვრებელი ბინების, სკოლამდელ ბავშვთა დაწესებულებების მშენებლობა, საავადმყოფოებისა და პოლიკლინიკების ქსელის გაფართოება. გასულ წელს აშენდა ორ მილიონზე მეტი ბინა, რაც სჭარბობს უკანასკნელი ოცი წლიდან ნებისმიერი წელიწადის მაჩვენებელს. მიმდინარე ხუთწლედში საცხოვრებელი სახლების ამოქმედების დავალება ძალზე დიდია. მაგრამ გვაქვს საფუძველი ვივარაუდოთ, რომ იგი შესრულდება.

რა თქმა უნდა, ჩვენ ყველას გვესმის, რომ ბინის პრობლემა ჯერ არ გადაჭრილა, და ამიტომ კვლავაც განვაგრძობთ საბინაო პირობების შემდგომი გაუმჯობესების გზების ძიებას. თანაც, არა მარტო სახელმწიფოს სახსრებით. ალბათ, უფრო თამამად უნდა მივმართავდეთ აგრეთვე კოოპერაციული საწყისებისა და ინდივიდუალური მშენებლობის გაფართოებას. (ტაში). რაც შეეხება საბავშვო ბაგა-ბაღებს, აქ შევძელით რამდენადმე დაგვეცხრო დაძაბულობა. მაგრამ გასაკეთებელი ჯერ კიდევ ძალზე ბევრი გვაქვს.

უახლოეს წლებში ვაპირებთ ხელფასი მოვუმატოთ მასწავლებლებს და სახალხო განათლების სხვა მუშაკებს. კვლავაც გამოვიჩენთ ზრუნვას ომისა და შრომის ვეტერანების, მრავალშვილიანი ოჯახების, ახალდაქორწინებულების, საერთოდ, საბჭოთა ადამიანების ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებისათვის.

როგორც ჩანს, ღირს განსაკუთრებით შევეხოთ 1983 წელს. 1982 წლის ნოემბერში, როგორც იცით, ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა შეიმუშავა ღონისძიებათა კომპლექსი, რომლებმაც ჩვენს ეკონომიკას მეტი დინამიზმი მიანიჭა. ჩვენ შევუდექით ხუთწლედის იმ პირველი ორი წლის არასახარბიელო ტენდენციის დაძლევას, როცა შენელდა ეკონომიკური ზრდის ტემპი. განსაკუთრებით საგულისხმოა, რომ უფრო სწრაფად იწყო ზრდა შრომის ნაყოფიერებამ, გაუმჯობესდა თვისებრივი მაჩვენებლები ეკონომიკის ბევრ რგოლში.

ავიღოთ, თუნდაც, თქვენი რაიონი. სამრეწველო წარმოების მთელი მატება ხომ მომუშავეთა რიცხვის გაუდიდებლად არის მიღებული. თქვენ აქტიურად ჩაებით მოძრაობაში, რომელიც ახლა გაჩაღდა შრომის ნაყოფიერების ზრდის, პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების, გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის. ნება მიბოძეთ, პირადი შრომითი წარმატებანი მივულოცო ფეიქარს მარიამ დიმიტრის ასულ პოლეშჩუკს, **(ტაში)** ხარატს ალექსანდრე მიხეილის ძე გორბუნოვს, **(ტაში)** მინამბერს ნინო სერგის ასულ იზმაილოვას, **(ტაში)** ამწყობ ზეინკალს ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე სეროვს, **(ტაში)**, კუიბიშევის რაიონის ყველა მოწინავეს. **(ხანგრძლივი ტაში).**

დღეს ვიქტორ ვასილის ძე გრიშინმა მაცნობა, რომ მოსკოვის მშრომელებმა მთლიანად და ერთგვარი გადაჭარბებითაც კი შეასრულეს ორი თვის გეგმა. ეს დიდი მიღწევაა, **(ტაში).** ნება მიბოძეთ ამ ტრიბუნიდან მივესალმო, ყოველივე საუკეთესო ვუსურვო ყველა მოსკოველს, დიდი მადლობა ვუძღვნა სასიქადულო შრომისათვის! **(ხანგრძლივი ტაში).**

რა თქმა უნდა, ამხანაგებო, მიღწეული მხოლოდ დასაწყისია დიდი მუშაობისა. საქმე, თანაც გადაუდებელი, ძალზე ბევრი გვაქვს. ჩვენ შეგვიძლია და გვწადია უფრო სწრაფად განვაგრძოთ წინსვლა. ჩვენ ძალგვიძს და მოვალენი ვართ უფრო ენერგიულად ვწყვეტდეთ ეკონომიკის ინტენსიური განვითარების პრობლემებს. მხოლოდ ამ საფუძველზე შევძლებთ სულ უფრო სრულად ვაკმაყოფილებდეთ ხალხის მატერიალურსა და სულიერ მოთხოვნილებებს.

ერთი სიტყვით, როცა სამერმისო გეგმებზე ვლაპარაკობთ, არ უნდა გვავიწყდებოდეს ერთი უბრალო ჭეშმარიტება: უკეთ რომ იცხოვრო, უკეთ უნდა იმუშაო. **(ხანგრძლივი ტაში).** წარმატებით რომ ვიაროთ ჩვენი სოციალური პროგრამების განხორციელების გზით, საჭიროა ეკონომიკის და, უწინარეს ყოვლისა, მისი ეფექტიანობის სტაბილური, დინამიკური ზრდა. სწორედ ამაზე გვქონდა სჯა-ბაასი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრისა და თებერვლის პლენუმებზე.

ეკონომიკური მაჩვენებლების გაუმჯობესებას ჩვენ ჯერჯერობით მივაღწიეთ ძირითადად იმ რეზერვების ხარჯზე, რომლებიც, როგორც იტყვიან, ხელთ გვქონდა, საძებარი არ გაგვიხდა. ჩვენ ხელი მოვკიდეთ წესრიგის, ორგანიზებულობის, დისციპლინის განმტკიცებას. და ამან მყისვე მოგვიტანა საგრძნობი ეკონომიკური ეფექტი.

საჭიროა განვაგრძოთ წინსვლა — ვიღვაწოთ სახალხო მეურნეობის ღრმა თვისებრივი ცვლილებებისათვის.

ეკონომიკაში ჯერ კიდევ მრავლად გვაქვს ისეთი უბანი, სადაც ჩამორჩენა, პირდაპირ თვალში საცემია. ყველგან როდი იყენებენ სრულიად არსებულ საწარმოო პოტენციალს. შეუწყნარებლად სუსტია მანქანათმშენებლობის საცდელ-ექსპერიმენტული ბაზა. ნელა კლებულობს მძიმე ფიზიკური და არაკვალიფიციური შრომის წილი სამრეწველო წარმოებასა და მშენებლობაში.

ჩვენთვის აბსოლუტურად აუცილებელია უზრუნველვყოთ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის სწრაფი და უწყვეტი განახლება მეცნიერებისა და ტექნიკის თანამედროვე მიღწევათა საფუძველზე. ეს ჩვენი ერთ-ერთი ძირეული ამოცანაა. უამისოდ ხომ პირდაპირ წარმოუდგენელია საზოგადოების პროგრესი.

პარტია მთელი სიმწვავით აყენებს იმ საკითხსაც, რომ ფართო ფრონტით გავაჩაღოთ ეკონომიკის მართვის სრულყოფა, სამეურნეო მექანიზმის გარდაქმნა. ამ მუშაობის ძირითადი მიმართულებანი განსაზღვრულია. ისინი სავსებით შეესაბამება დემოკრატიული ცენტრალიზმის ლენინურ პრინციპს.

ჩვენ უდავოდ გვმართებს განვამტკიცოთ ცენტრალიზებული მართვა და დაგეგმვა, მივაღწიოთ მათ მეტ ქმედითობასა და მოქნილობას. საქმე ისე უნდა დავაყენოთ, რომ საერთო-სახელმწიფო სამეურნეო ორგანოები მთელ თავიანთ ძალებს წარმართავდნენ ქვეყნისათვის ნამდვილად საკვანძო მნიშვნელობის ამოცანების გადასაწყვეტად, ხოლო მათი ახლანდელი საზრუნავის რაღაც ნაწილი სავსებით შეუძლიათ იკისრონ ქვემდგომმა ორგანიზაციებმა, იქნება ეს დარგობრივი თუ ადგილობრივი.

ჩვენ აღვკვეთდით და კვლავაც აღვკვეთთ როგორც ვიწროუწყებრივი, ისე კუთხური მოსაზრებებით ნაკარნახევ ყოველგვარ მოქმედებას. მაგრამ, ამხანაგებო, — რა დასამალია, და — ჯერ კიდევ არის შემთხვევები, როცა კუთხურობასთან ბრძოლის საბაბით არსებითად ბოჭავენ ადგილობრივ ინიციატივას. ეს არაფრად არ ვარგა. სამეურნეო ინიციატივის, შემოქმედების განვითარება ეკონომიკური რეგიონების, გაერთიანებების, საწარმოების დონეზე ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი და სწორედ რომ საერთო-სახელმწიფოებრივი ამოცანაა.

ეს, თუ გნებავთ, არის ჩვენი ქვეყნის ხალხთა მეგობრობის — პარტიის ლენინური პოლიტიკის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საფუძვლის შემდგომი განმტკიცების საკითხიც. საჭიროა იზრდებოდეს ყოველი რესპუბლიკის შესაძლებლობანი, რათა მას ეფექტიანი წვლილი შეჰქონდეს საბჭოთა კავშირის ეკონომიკის როგორც ერთიანი სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის განვითარებაში. რა თქმა უნდა, აქ უზენაესად უნდა მივიჩნიოთ საერთო-სახალხო ინტერესები. ეს უშუალოდ გამომდინარეობს ჩვენი საზოგადოების ინტერნაციონალისტური ბუნებიდან, ჩვენი მსოფლმხედველობიდან. **(ტაში).**

მეურნეობრიობის ფორმები, ამხანაგებო, უნდა შეესაბამებოდეს თანამედროვე მოთხოვნებს. ამას უდავოდ შეუწყობს ხელს მთელი რიგი ეკონომიკური ექსპერიმენტები, რომლებიც ახლა ხორციელდება. მათი არსი ის გახლავთ, რომ მეტი უფლებები მივანიჭოთ საწარმოებს, ავამაღლოთ მათი პასუხისმგებლობა, გავათავისუფლოთ ცენტრის მეტისმეტი მეურვეობისაგან. ცდით შემოწმება შესაძლებლობას მოგვცემს ძიების ეტაპიდან გადავიდეთ მტკიცე წინსვლის ეტაპზე. მაგრამ, რა თქმა უნდა, ამხანაგებო, სიახლის ძიება და დანერგვა მარტოოდენ იმ საწარმოებში როდი უნდა წარმოებდეს, რომლებიც ჩაბმული არიან ამა თუ იმ ექსპერიმენტში.

მაგალითად, ყველასათვის ცხადია, რომ ფართო გზა უნდა მივცეთ სამეურნეო ანგარიშის საწყისების საყოველთაო დანერგვას. ამასთან უნდა აღმოვფხვრათ ყოველივე, რაც ხელს უშლის ამას.

ჩვენი ერთ-ერთი მთავარი საზრუნავი ის უნდა იყოს, რომ ყველგან და ყოველთვის ხორციელდებოდეს შრომის მიხედვით განაწილების სოციალისტური პრინციპი, ვინც ძალების სრული უკუგებით შრომობს, იმას უსათუოდ უნდა ჰქონდეს უპირატესობა ხელფასში. **(ტაში).** შეიძლება გვითხრან: კი მაგრამ, ჩვენ ხომ ახლაც ვსჯით ხოლმე უნიათო მუშაკებს მატერიალური თვალსაზრისით, ხოლო კეთილსინდისიერებს პრემიებს ვაძლევთ. ეს კი ასეა, მაგრამ ეტყობა, დასჯაში დღემდე ჯერ კიდევ გვაკლია სიმკაცრე, ხოლო მატერიალურ წახალისებაში — ჯეროვანი სამართლიანობა, ზოგჯერ, თუ გნებავთ, გულუხვობაც. ამ საკითხებს საფუძვლიანად უნდა მოვკიდოთ ხელი — და ასევე დაუყოვნებლივ, ამთავითვე. **(ტაში).**

საჭიროა გადაჭრით დავძლიოთ ყოველგვარი კონსერვატიზმი და უძრაობა. ერთი სიტყვით, ეკონომიკის სფეროში დღის ლოზუნგი უნდა გახდეს: სწორი აზრიდან, გამოცდილებით ყოველმხრივ შეიარაღებულნი, გადავიდეთ გაბედულ მოქმედებაზე! **(ტაში).**

2.

როგორც ხედავთ, ამხანაგებო, ჩვენში დიდი მუშაობა წარმოებს სახალხო მეურნეობის ეფექტიანობის ასამაღლებლად. ცხადია, ეს იოლი სამუშაო არ არის. და აი, გახურებული მუშაობის დროს, შარშან, ივნისში, შეიკრიბა ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი, რათა განეხილა პარტიის იდეოლოგიური და მასობრივ-პოლიტიკური საქმიანობის საკითხები. რატომ? რა კავშირშია აქ ჩვენს ეკონომიკურ საზრუნავთან? — უშუალო, განუყრელი კავშირი.

საქმე ის არის, რომ საზოგადოებისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის წარმატება წინათ არასდროს არ ყოფილა ისე უშუალოდ დამოკიდებული, იდეოლოგიური, ორგანიზატორული და სამეურნეო მუშაობის ერთიანობის ლენინური პრინციპის თანამიმდევრულ დაცვაზე, როგორც ახლა.

ვაშენოთ და სრულვყოთ სოციალიზმი — ეს ნიშნავს არა მარტო ავაგოთ თანამედროვე ქარხნები და ელექტროსადგურები, დავამშვენოთ ჩვენი მიწა-წყალი, ჩვენი ქალაქები და სოფლები. ეს კომუნისტების უთუო, მაგრამ არა ერთადერთი საზრუნავია. ადამიანის ცხოვრების პირობებს რომ გარდავქმნით, ამავე დროს ყველაფერი უნდა ვიღონოთ მისი იდეურ-ზნეობრივი ამაღლებისათვის. ცხადია, ადამიანთა სულიერი განვითარების, მათი სოციალისტური აღზრდისათვის დიდი მუშაობის გაუწევლად ჩვენ თავს ვერ გავართმევთ მომწიფებული სოციალიზმის სრულყოფის ამოცანებს.

ივნისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა აზრი სწორედ ის არის, რომ ავამოძრაოთ მასების შეგნებასა და იდეურ რწმენაში მოქცეული მთელი შემოქმედებითი ძალები. ეს ხომ მათი შრომითი და საზოგადოებრივი აქტიურობის საფუძველია.

მე ვთქვი, რომ საჭიროა სერიოზულად გარდავქმნათ ეკონომიკის მართვის სისტემა. მაგრამ ცხადია, ამ სისტემის გაუმჯობესება სრულიადაც არ ამოიწურება, ასე ვთქვათ, თანამდებობრივად მმართველების საქმიანობის ნაკლოვანებათა აღმოფხვრით. არანაკლებ მნიშვნელოვანია მეორე მხარეც: საქმე ისე უნდა დავაყენოთ, რომ სრული ძალითა და ნაყოფიერებით გამოვლინდეს უფართოესი მშრომელი მასების ინიციატივა და შემოქმედება.

მე მითხრეს, რომ თქვენი რაიონის მთელ რიგ საწარმოებში ზოგიერთი საწარმოო ოპერაციის შესრულება სამრეწველო რობოტებს აქვს დაკისრებული. დროთა განმავლობაში რობოტები, რა თქმა უნდა, მეტი გვექნება. მაგრამ, მერწმუნეთ, არც მაშინ გაუფასურდება იმის მნიშვნელობა, რასაც ჩვენ სამეურნეო პროგრესის ადამიანისმიერ ფაქტორს ვუწოდებთ. ანუ, სხვა სიტყვით რომ ვთქვათ, ადამიანთა ცოდნის, ინტერესების, განწყობილების მნიშვნელობა. **(ტაში).** ბოლოს და ბოლოს ხომ ყოველი საქმის დამწყებიც და დამაგვირგვინებელიც ადამიანია. ამ ძველ ჭეშმარიტებას ვერასდროს ვერ გააბათილებს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი. **(ტაში).**

საბჭოთა ადამიანი წარმოებაში მუდამ უნდა იყოს სრულუფლებიანი და პასუხისმგებელი ბატონ-პატრონი. სწორედ ამას ემსახურება შარშან მიღებული შრომითი კოლექტივების კანონი. იგი მიზნად ისახავს მშრომელთა სწორედ რომ სამეურნეო ინიციატივას შემდგომ გაფართოებას.

ყოველი კოლექტივის ცხოვრებაში უდიდესი აღმზრდელობითი ძალა აქვს მორალურ სტიმულებს. ჩვენში შრომა ადამიანის საზოგადოებრივი აღიარების, მისი სოციალური პრესტიჟის საფუძველია. ხალხის სამართლიან გულისწყრომას იწვევენ უქნარები, ფრენიები და ლოთები, რომლებიც ცდილობენ მუშაკაცის საპატიო წოდებას ამოაფარონ თავიანთი სიზარმაცე და უნიათობა, თანაც საზოგადოებრივ პატივისცემას მოითხოვენ საკუთარი თავისადმი. აღმზრდელობითი მუშაობის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა ჩამოაყალიბოს და დაამკვიდროს საზოგადოებაში შრომისადმი პატივისმცემლური დამოკიდებულების ატმოსფერო და ამავე დროს ყოველგვარი უსაქმურობის, კალაპოტიდან ამოვარდნის, უპასუხისმგებლობისადმი შეუწყნარებლობის, ზიზღის ატმოსფერო. **(ხანგრძლივი ტაში).**

საგანგებოდ მინდა ვთქვა ერთი რამ. როგორც იცით, პარტიამ და სახელმწიფომ გააძლიერეს ბრძოლა ისეთი სამარცხვინო მოვლენების წინააღმდეგ, როგორიც არის სახელმწიფო სახსრების დანიავება, თვალის ახვევა და სამსახურებრივი მოვალეობის ბოროტად გამოყენება, მფლანგველობა და მექრთამეობა. ეს არ არის დროებითი კამპანია. ეს არის გეზი, რომელიც ნიადაგ და განუხრელად განხორციელდება. აქ არავის ვპატიობდით და არც ვაპატიებთ. თავს ნურავინ მოიტყუებს. **(ტაში).** ამიტომ საჭიროა ხელმძღვანელთა კიდევ უფრო მკაცრი პასუხისმგებლობა და მომთხოვნელობა, პარტიული ორგანიზაციებისა და შრომითი კოლექტივების, ყველა საბჭოთა ადამიანის მუდმივი ყურადღება ამ საკითხებისადმი, სახალხო კონტროლის, მართლწესრიგისა და მართლმსაჯულების ორგანოების ეფექტიანი მუშაობა.

ამხანაგებო! ჩვენს უზარმაზარ ქვეყანაში ახლა, ალბათ, არ მოიძებნება კუთხე, სადაც საბჭოთა სკოლის პრობლემებსა და პერსპექტივებს არ განიხილავდნენ. სკოლის რეფორმის საკითხი არავის ტოვებს გულგრილს. იგი ეხება უკლებლივ ყველას, როგორც იტყვიან, ყველას, დიდიან-პატარიანად. ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის პროექტის საყოველთაო სახალხო განხილვა თვალსაჩინო მაგალითია იმისა, თუ როგორ წყვეტს საბჭოთა ხელისუფლება საერთო-სახელმწიფო მნიშვნელობის საკითხებს, მაგალითია ჭეშმარიტი დემოკრატიისა. **(ტაში).**

თქვენ, რა თქმა უნდა, იცნობთ ამ რეფორმის ძირითად მიმართულებებს. მინდა აქ მოგახსენოთ მხოლოდ ერთის — შრომითი აღზრდის შესახებ.

შრომა არასდროს არ იქნება თავშესაქცევი, გასართობი, იგი კომუნიზმის დროსაც, მარქსის სიტყვებით რომ ვთქვათ, დარჩება „ჯოჯოხეთურად სერიოზულ საქმედ“. შრომა ძნელია. აქ ვერაფერს ვერ გააწყობ. მშობლებს კი ზოგჯერ ცთუნება სძლევთ სიძნელეებისაგან გაათავისუფლონ ბავშვები. არადა, მხოლოდ საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომა ანიჭებს მნიშვნელობას ადამიანის ცხოვრებას! ამიტომ ბავშვებს უნდა ვასწავლოთ არა ის, რაც ადვილია, — ისინი ამას თვითონვე გაართმევენ თავს, არამედ ის, რაც ძნელია. ჩავუნერგოთ მოსწავლეებს მუშაობისადმი სიყვარული, სრულად გამოვიყენოთ აღმზრდელობითს პროცესში ნაყოფიერი შრომის ძალა — სწორედ ეს არის აღზრდის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანა. **(ხანგრძლივი ტაში).**

როგორც გესმით, საქმე სრულიადაც არ ეხება იმას, რომ დავაკნინოთ ზოგადი კულტურის, ცოდნის მნიშვნელობა, დავაწესოთ ერთგვარი შრომითი ბეგარა. ასეთ უბადრუკ იდეებთან, რომლებსაც მტრული რადიოხმები ავრცელებენ, სკოლის რეფორმას, რა თქმა უნდა, საერთო არაფერი აქვს. საქმე სხვა რამეს ეხება: არ შეიძლება ახალი სამყაროს შეგნებული მშენებლი იყოს ადამიანი, რომელიც მიჩვეული არ არის შრომას.

ჩვენ ნიადაგ ვზრუნავთ იმისათვის, რომ მოვამზადოთ ისეთი ახალგაზრდობა, რომელსაც ვერ შეაშინებს, ქედს ვერ მოახრევინებს ქვეყნის ბედისათვის, სოციალიზმისა და მშვიდობის ბედისათვის ისტორიული პასუხისმგებლობის ტვირთის სიმძიმე, ისეთი ახალგაზრდობა, რომელიც შეძლებს არა მარტო აითვისოს უფროსი თაობების გამოცდილება, არამედ გაამდიდროს კიდეც იგი საკუთარი წარმატებებით. **(ხანგრძლივი ტაში).** ეს სკოლისა და ოჯახის საქმეა, მაგრამ არა მარტო მათი. ეს არის კომკავშირისა და პროფკავშირების, შრომითი კოლექტივების საქმე.

ეს პარტიის დიდი ამოცანაა. საბოლოო ანგარიშით — ეს არის ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს მომავლის საიმედო უზრუნველყოფის საკითხი. ჩვენ ვწყვეტთ ამ ამოცანას და ვწყვეტთ წარმატებით! **(ხანგრძლივი ტაში)**

3.

ამხანაგებო! ჯერ კიდევ მსოფლიოში პირველი მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს დაბადების წინ ლენინი წერდა: „სოციალიზმის დროს... მოსახლეობის **მასა** ამაღლდება **დამოუკიდებელ** მონაწილეობამდე არა მარტო კენჭისყრასა და არჩევნებში, **არამედ ყოველდღიურ მმართველობაშიც**“. და დღეს ჩვენი სახალხო ხელისუფლების ორგანოების და უწინარეს ყოვლისა საბჭოების მუშაობის ახალი წარმატებების საფუძველია სულ უფრო ფართოდ ჩავაბათ სახელმწიფო საქმეებში შეგნებული, პოლიტიკურად მომწიფებული, შემოქმედებითად მოაზროვნე მოქალაქეები. ეს არის საბჭოების აქტივი, მასში კი ათეულ მილიონობით ადამიანია, იგი ნამდვილად აქტიური უნდა იყოს. ამის შესაძლებლობანი უკანასკნელ წლებში არსებითად გაიზარდა. ამაღლდა ყველა დონის საბჭოების როლი მრავალფეროვანი სახალხო-სამეურნეო და სოციალურ-პოლიტიკური ამოცანების გადაწყვეტაში.

სავსებით გამართლებულია, რომ ახლა ადგილობრივი საბჭოები უფრო მეტად აკოორდინირებენ მათს ტერიტორიაზე განლაგებული სხვადასხვა დარგის საწარმოთა საქმიანობას. და კარგია, რომ ისინი აძლიერებენ კონტროლს სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს განვითარებისადმი, გარემოს დაცვისადმი. საერთოდ საბჭოების საკონტროლო ფუნქციები სულ უფრო მეტად უნდა გავაძლიეროთ. აქ უდიდესი სარბიელია მოქმედებისათვის.

საბჭოთა სახელმწიფოს დემოკრატიული საფუძვლების შემდგომი განვითარებისათვის ფასდაუდებელი მნიშვნელობა აქვს ადამიანთა ინფორმირების გაფართოებას საქმის რეალური ვითარების შესახებ, საჯაროობას პარტიული და საბჭოთა დაწესებულებების მუშაობაში. ამაში დიდია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა როლი. ამ ბოლო დროს მათი მუშაობა რამდენადმე გამოცოცხლდა. მაგრამ ჩვენ გვსურს მათგან მივიღოთ მეტი ღრმაშინაარსიანი და საინტერესო მასალები ქვეყნისა და მთელი მსოფლიოს ცხოვრების შესახებ, მოველით მათგან მეტ გაბედულებას მომწიფებული პრობლემების დაყენებაში.

და, რა თქმა უნდა, ყოველთვის საჭიროა გულისხმიერი დამოკიდებულება მშრომელთა წინადადებებისა და კრიტიკული შენიშვნებისადმი, შეურიგებლობა კრიტიკის ყოველგვარი ჩახშობისადმი. **(ტაში).**

ჩვენ, კომუნისტები, ვამაყობთ იმით, რომ პარტიას, როგორც მთელი პოლიტიკური სისტემის ბირთვს, უდიდესი გავლენა აქვს საბჭოებში. და ეს მათში პარტიის წევრთა რიცხობრივი სიჭარბით კი არ არის გამოწვეული: საერთოდ უპარტიო დეპუტატები, როგორც ცნობილია, ჩვენ მეტი გვყავს. თავის პოლიტიკურ გავლენას საზოგადოებაში პარტია განამტკიცებს მშრომელი ადამიანების კეთილდღეობისა და ბედნიერებისათვის დაუცხრომელი ბრძოლით, იმის უნარით, რომ შეიმუშაოს

(გაგრძელება მე-3 გვერდზე)

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სიტყვა

(დასასრული)

ა განახორციელოს ისეთი პოლიტიკა, რომე- ც შეესაბამება ჩვენი განვითარების ამა თუ ეტაპის მოთხოვნებს. (ტაში).

პარტია დიდ ყურადღებას უთმობს თანამე- როვე პერიოდის თავისებურებათა გააზრებ- , სალ, ყოველგვარ უტოპიას მოკლებულ ვენ მიერ მიღწეული ახალი საზოგადოების ოციალურ-ეკონომიკური სიმწიფის დონის საზღვრას. განვსაზღვრავთ რა ამას, გამოვი- უშავებთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური არტიის პოლიტიკის ზუსტ მეცნიერულ საფ- ძვლებს. და აქ უდიდეს როლს ასრულებს კო- ცეფცია განვითარებული სოციალიზმისა, რო- რც ისტორიულად ხანგრძლივი ეტაპისა, რო- ის დასაწყისშიც იმყოფება ჩვენი ქვეყანა. ორედ განვითარებული სოციალიზმის სრუ- ყოფის ამოცანების გადაწყვეტის პროცესში ება კომუნიზმისაკენ თანდათანობით წინს- ლა.

ძნელია გადაჭარბებით შევაფასოთ პრინცი- ული პოლიტიკური მნიშვნელობა პარტიის ერ გამოტანილი ამ დასკვნებისა. ისინი სა- ალებას გვაძლევენ უფრო ნათლად დავინა- ოთ ჩვენი საზოგადოების განვითარების სუ- ათი მთელი მისი სირთულეებით, წინააღმდე- ობებითა და მრავალფეროვნებით. ისინი ხელს უწყობენ პრაქტიკულად აღმოვფხვრათ ის უესაბამობანი, რომლებიც ზოგჯერ გვქონია ტყვასა და საქმეს შორის საზოგადოების რე- ურ შესაძლებლობებსა და დაუსაბუთებელ როგნოზებს შორის. სწორედ ამ თვალთახე- ვით ახორციელებს დღეს პარტიის ცენტრა- ური კომიტეტი უაღრესად მნიშვნელოვან უშაობას საბჭოთა კავშირის კომუნისტური არტიის პროგრამის ახალი რედაქციის მომზა- ებისათვის. (ტაში).

•

პარტია იღვწის, რომ ლენინური სტილი თელი თავისი მრავალფეროვნებითა და სიმ- დრით გახდეს თითოეული პარტიული, საბ- ოთა და სამეურნეო ხელმძღვანელის სული- რი მოთხოვნილება, შეუცვლელი სამუშაო ნსტრუმენტი. ხელმძღვანელთა რწმუნებულ- ბანი და უფლებები ჩვენში ფართოა, მაგრამ იდია პასუხისმგებლობაც. და ხელმძღვანელი- ათვის იმაზე უარესი არა არის რა, ვიდრე ედმაღლობა და აპლომბი, ლენინის გამოთქ- ით „უხეირო სარგებლობა ძალაუფლებით, რო- ორც მხოლოდ ძალაუფლებით, როცა ადამი- ნები ამბობენ: მე მივიღე ძალაუფლება, მე რძანება გავეცი, და შენ უნდა დამემორჩი- ლო". ხელმძღვანელის ძალაა თანამდებობრივი ვტორიტეტისა და პირადი ავტორიტეტის შე- მების უნარი. (ტაში).

პარტიისა და სახელმწიფოს კადრები მასე- ის სიმპათიასა და პატივისცემას იმსახურებენ უწინარეს ყოვლისა ცოცხალი საზოგადოებრ- ვი საქმით, თავიანთი ენერგიითა და ცოდნით, რადი მაგალითითა და ქცევით, რომელიც თავი- უფალია ყოველივე იმისგან, რაც შეურაცხყ- ფს ხალხის ზნეობრივ გრძნობას. (ტაში). ხე- ლმძღვანელს მხოლოდ იმიტომ შეუძლია მო- თხოვნი იყოს სხვებისადმი, რომ ყველაზე მე- ად მომთხოვნია საკუთარი თავისადმი. სამსა- ურებრივი უფლების გარდა, ეს მას მორა- ლურ უფლებას აძლევს სიმტკიცე გამოიჩი- ოს იმ შემთხვევებში, როცა უფრო სწორია, როგორც იტყვიან, „ამაოდ არ დახარჯო სიტყ- ები იქ, სადაც უნდა გამოიყენო ძალაუფლე- ა". ხელმძღვანელის ავტორიტეტის საფუძვე- ლია ხალხის მოწონება და მხარდაჭერა. ხოლო ინც ამას კარგავს, ვინც ყურად არ იღებს მა- ების აზრს, იმას არ შეუძლია და არც უნდა კავოს ხელმძღვანელი პოსტი. (ტაში).

და კიდევ ერთი საკითხი. ჩვენში მასების ვითმოქმედების, საზოგადოებისა და სახელმ- წიფო საქმეებში მათი მონაწილეობის საკმა- ოდ ბევრი ცოცხალი ფორმა გვაქვს. მაგრამ გვაქვს არაბუნებრივი ფორმებიც, რომლებზეც ლბათ ღირს უარი.

•

ზოგიერთ რაიონსა და ოლქში გატაცებული რიან, მაგალითად, ნებისმიერი საბაბით, სხვა- ასხვანაირი შტაბებისა და კომისიების შექ- ნით. ზოგჯერ ისინი იმდენად ბევრია, რომ ვით ორგანიზატორები ვერ არჩევენ, ვის რა ქვს დავალებული და ვინ რისთვის აგებს პა- უხს. (გამოცოცხლება დარბაზში. ტაში). ოლქაური მუშაკები სათავეში უდგა- ან ლამის თორმეტ სხვადასხვა კომისიას, რაც ხანს აყენებს მათ პირდაპირ სამსახურებრ- ვ მოვალეობებს. ყოველივე ეს ადამიანებს იდენს უმაქნისი სხდომებით, იწვევს ძალების აქსაქსვას, არაფრით არ ეხმარება საქმეს. ოგჯერ ზოგიერთი ხელმძღვანელი, იმის ნა- ცვლად, რომ პასუხი აგოს თავისი სამუშაოსა- ვის, მხოლოდ, როგორც თავისდროზე მოს- რებულად შენიშნავდა ლენინი, „კომისიებს ფარება".

ჩვენი დემოკრატია არსებითად ქმედითი, მომუშავე დემოკრატიაა. მისი გაფართოება თელი საბჭოთა სახელმწიფოებრიობის სრულ- ყოფა ჩვენი საზოგადოების ძლევამოსილი წი- სვლის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა. და პა- რტია — ეს არის ამ პროგრესის მოტორი, მა- მოძრავებელი ძალა. მთელი თავისი შინაგანი ცხოვრებით იგი გვიჩვენებს ნამდვილი სოცი- ალისტური დემოკრატიზმის, ხელშეუვალ უფ- ლებათა და უცილობელ მოვალეობათა ორგა- ული შეხამების მაგალითს. (ხანგრძლივი ტაში).

4.

ახლა საერთაშორისო საქმეების შესახებ. საბჭოთა ამომრჩევლების ერთ-ერთი ყველა- ზე მნიშვნელოვანი, ყველაზე დაბეჯითებული განაწესი იყო, არის და იქნება განაწესი — თვალისჩინივით გავუფრთხილდეთ მშვიდობას, უზრუნველვყოთ ჩვენი სამშობლოს უშიშროება, შემიძლია მოგახსენოთ, რომ პარტია და საბჭოთა სახელმწიფო განუხრელად ასრულებდნენ ამ განაწესს, ასრულებდნენ ძნელ პირობებში.

თქვენ იცით, რომ უკანასკნელი წლები ამერიკის იმპერიალიზმის ყველაზე აგრესიული ძალების პოლიტიკის, აშკარა მილიტარიზმის, მსოფლიო ბატონობისადმი პრეტენზიების, პროგრესისადმი წინააღმდეგობის, ხალხთა უფლებებისა და თავისუფლების დარღვევის პოლიტიკის მკვეთრი გააქტიურებით აღინიშნა. ამ პოლიტიკის პრაქტიკული გამოყენების მაგალითი მსოფლიოს ბევრი უნახავს. ეს არის ლიბანში შეჭრა და გრენადის ოკუპაცია, გამოუცხადებელი ომი ნიკარაგუის წინააღმდეგ, მუქარა სირიის მიმართ და, ბოლოს, დასავლეთ ევროპის გადაქცევა სსრ კავშირისა და მისი მოკავშირეებისათვის დამიზნებული ამერიკის შეერთებული შტატების ბირთვული რაკეტების სასტარტო მოედნად.

ყოველივე ეს გვაიძულებს ყველაზე სერიოზული ყურადღება დავუთმოთ ქვეყნის თავდაცვის განმტკიცებას. საბჭოთა ადამიანებს სურთ არა შეიარაღების ზრდა, არამედ მისი ორმხრივი შემცირება. მაგრამ ჩვენ ვალდებული ვართ ვიზრუნოთ ჩვენი ქვეყნის, მისი მეგობრებისა და მოკავშირეების საკმარისი უშიშროებისათვის. ამას კიდეც ვშვრებით. დაე, ყველამ იცოდეს, რომ სამხედრო ავანტიურების ვერც ერთი მოყვარული მოუმზადებელს ვერ მოგვისწრებს, არც ერთ პოტენციურ აგრესორს არ უნდა ჰქონდეს იმედი, რომ თავიდან აიცილებს შემმუსვრელ საპასუხო დარტყმას. (მქუხარე ხანგრძლივი ტაში).

ამავე დროს სწორედ ვითარების სირთულე გვავალებს გავაორკეცოთ, გავასამკეცოთ მეცადინეობა მშვიდობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის პოლიტიკის განხორციელებაში.

ძნელია დაასახელო მშვიდობის განმტკიცებისათვის ისეთი დიდმნიშვნელოვანი პრობლემა, რომლის გამოც საბჭოთა კავშირსა და სხვა სოციალისტურ ქვეყნებს ბოლო წლებში არ წამოეყენებინოთ კონკრეტული, რეალისტური წინადადებანი. ჩვენი ქვეყნების ინიციატივები სხვა სახელმწიფოთა სულ უფრო ფართო მხარდაჭერას პოულობს. ეს მთელი დამაჯერებლობით დაადასტურა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის ბოლო სესიამაც.

იმპერიალისტი პოლიტიკოსები ყოველნაირად ცდილობენ შეზღუდონ სოციალიზმის ქვეყნების საერთაშორისო გავლენა. სურთ შეასუსტონ მათი შეკავშირება, შეარყიონ სოციალისტური წყობილების საფუძვლები იქ, სადაც, მათი აზრით, შეიძლება წარმატების მიღწევა. ასეთ პირობებში განსაკუთრებით საჭიროა შევინარჩუნოთ და განვამტკიცოთ მოძმე სოციალისტური ქვეყნების სოლიდარობა. ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა ხელმძღვანელებმა ამის რწმენა კიდევ ერთხელ ერთსულოვნად გამოხატეს მოსკოვში ამასწინანდელი შეხვედრის დროს.

ამერიკის შეერთებული შტატები ეკონომიკურ ბლოკადას უწყობს და ომით ემუქრება სოციალისტურ კუბას. მაგრამ სულ ტყუილად აქვთ იმის იმედი, რომ მას დააშინებენ, გადაახვევინებენ არჩეული გზიდან. ამის საწინდარია თავისი კომუნისტური პარტიის გარშემო დარაზმული გმირი კუბელი ხალხის ურყევი ნება. ამის საწინდარია თავისუფლების კუნძულთან ლათინური ამერიკის დამოუკიდებელი სახელმწიფოების, მიუმხრობლობის მოძრაობის მრავალრიცხოვანი მონაწილეების სოლიდარობა. კუბელი ხალხი მტკიცედ უჭერს მხარს მოძმე სოციალისტურ სახელმწიფოებს. რაც შეეხება სსრ კავშირს, იგი იყო, არის და იქნება კუბასთან ერთად ჭირშიც და ლხინშიც. (მქუხარე ტაში).

საერთაშორისო ცხოვრებაში სოციალიზმის როლის გაზრდას, რა თქმა უნდა, ხელს შეუწყობდა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან ურთიერთობის მოწესრიგება. ჩვენ ამ მოწესრიგების თანამიმდევრული მომხრენი ვართ. მაგრამ პოლიტიკური კონსულტაციები ცხადყოფს, რომ კვლავ გვაქვს უთანხმოება მთელ რიგ პრინციპულ საკითხებში. კერძოდ, ჩვენ ვერ დავთანხმდებით რაიმე მორიგებას მესამე ქვეყნების საზიანოდ. მაგრამ აზრთა გაზიარება გრძელდება და იგი სასარგებლოდ მიგვაჩნია. საბჭოთა კავშირი მომხრეა, კონტაქტების დონე ამაღლდეს იმდენად, რამდენადაც ეს მისაღები იქნება ორივე მხარისათვის.

სასარგებლოა ისიც, რომ თანდათან ხდება ორმხრივ ხელსაყრელი ურთიერთობის აღორძინება ეკონომიკაში, კულტურაში, მეცნიერებასა და სხვა სფეროებში. ეს არ ეპიტნავებათ იმათ, ვისაც სურს სარგებელი ნახოს სსრ კავშირისა და ჩინეთის ურთიერთობის გამწვავებით. სამაგიეროდ ეს ხელსაყრელია ორივე ჩვენი ქვეყნისათვისაც, მსოფლიოში საერთო ვითარების გაჯანსაღების საქმისათვისაც. (ტაში).

დაძაბულობის განუწყვეტელი გამწვავების იმპერიალისტური პოლიტიკის საფრთხე აშკარა გახდა. რაც უფრო დიდ საშიშროებას უქმნის იგი საკაცობრიო ცივილიზაციას, მით უფრო აქტიურდებიან კაცობრიობის თავდაცვის ძალები. დასავლეთ ევროპაში იზრდება აღშფოთება იმათი მოქმედების გამო, ვინც მის უშიშროებას მსხვერპლად სწირავს ვაშინგტონის იმპერიულ ამბიციებს. სარაკეტსაწინააღმდეგო მოძრაობის მილიონობით მონაწილე ამის შესახებ გასაგები ენით ლაპარაკობს.

დასავლეთის ქვეყნების ყველა ხელმძღვანელი მოღვაწე, ყველა გავლენიანი პოლიტიკური პარტია როდი იწონებს ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციის ავანტიურიზმს. იგი აწუხებს თავად ამერიკის საზოგადოებრიობის მნიშვნელოვან ნაწილსაც. იქ სულ უფრო ცხადად ესმით, რომ მილიტარიზაციის დაჩქარებასა და საერთაშორისო ვითარების გამწვავებას არ მოუტანია და ვერც მოუტანს ამერიკის შეერთებულ შტატებს სამხედრო უპირატესობასა და პოლიტიკურ წარმატებებს. ისინი მხოლოდ იმას იწვევენ, რომ მსოფლიოში ყველგან ძლიერდება ვაშინგტონის აგრესიული კურსის კრიტიკა. ადამიანებს სურთ მშვიდობა და სიმშვიდე, და არა ომის ისტერია.

შემიძლია ვთქვა, რომ ეს საკმაოდ დამაჯერებლად დაადასტურა ჩვენმა საუბრებმა საზღვარგარეთის მრავალი დელეგაციის ხელმძღვანელებთან, რომლებიც იური ვლადიმერის ძე ანდროპოვის დაკრძალვაზე ჩამობრძანდნენ.

ყოველივე ეს გვაძლევს იმედს, რომ ბოლოს და ბოლოს კვლავ მშვიდობისაკენ გამალებული შეიარაღების შეზღუდვისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარებისაკენ შემობრუნდება მოვლენათა განვითარება.

დაძაბულობის შენელებას ღრმად აქვს გადგმული ფესვი. ამის ერთ-ერთი დადასტურებაა ევროპაში ნდობისა და განიარაღების ღონისძიებათა შესახებ სტოკჰოლმის კონფერენციის მოწვევა.

ხალხთა მშვიდობისა და უშიშროებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, რა თქმა უნდა, გამალებული ბირთვული შეიარაღების ალაგმვას. ამ საკითხში სსრ კავშირის პოზიცია ნათელია. ჩვენ ბირთვული არსენალების გადიდებაში მეტოქეობის წინააღმდეგი ვართ. ჩვენ ვემხრობოდით და კვლავ ვემხრობით ყველა ამ სახეობის იარაღის აკრძალვასა და მოსპობას. ამის შესახებ წინადადებანი კარგა ხანია წამოვაყენეთ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაშიც, განიარაღების საკითხთა ჟენევის კომიტეტშიც, მაგრამ მათ განხილვას აბრკოლებენ შეერთებული შტატები და მისი მოკავშირენი.

რაც შეეხება ევროპას, ჩვენ კვლავინდებურად იმის მომხრენი ვართ, რომ იგი თავისუფალი იყოს ბირთვული იარაღისაგან — როგორც საშუალო სიშორის, ისე ტაქტიკური ბირთვული იარაღისაგან. ჩვენ მომხრენი ვართ იმისა, რომ ორივე მხარემ დაუყოვნებლივ გადადგას პირველი დიდი ნაბიჯი ამ მიმართულებით. ამასთან საბჭოთა კავშირი არ აპირებს განამტკიცოს თავისი უშიშროება სხვების ხარჯზე, მას ყველასთვის თანაბარი უშიშროება სწადია.

სამწუხაროდ, ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ამ თემაზე მოლაპარაკებაში თავისი მონაწილეობა პროპაგანდის ინსტრუმენტად გაიხადა, რათა შენიღბოს გამალებული შეიარაღება და „ცივი ომის" პოლიტიკა. ასეთ თამაშში ჩვენ არ მიგვიღია და არც მივიღებთ მონაწილეობას (ტაში). ევროპაში რაკეტების განლაგებით ამერიკელებმა დაბრკოლებები შეუქმნეს მოლაპარაკებას არა მარტო „საევროპო", არამედ სტრატეგიული ბირთვული იარაღის შესახებაც. ამ დაბრკოლებათა დაძლევის გზაა (რაც აღკვეთდა ჩვენი საპასუხო ღონისძიებების აუცილებლობასაც) ორმხრივ მისაღები მორიგების შემუშავება.

ბოლო ხანს ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციამ მოუხშირა ვითომდა მშვიდობისმყოფლური განცხადებებით გამოსვლას და „დიალოგისათვის" მოგვიწოდებს.

მთელ მსოფლიოში მიაპყრეს ყურადღება იმას, თუ რა მკვეთრად ეწინააღმდეგება ეს განცხადებები ყოველივეს, რასაც ამბობდა და, რაც მთავარია, რასაც აკეთებდა და კვლავ აკეთებს ამერიკის შეერთებული შტატების ახლანდელი ადმინისტრაცია საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობაში. მის მტკიცებებს, რომ კეთილი განზრახვები აქვს, სერიოზულად მივიღებთ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მათ განამტკიცებენ რეალური მოქმედებით. (ტაში). საბჭოთა კავშირი კი მუდამ მომხრე იყო ორივე ქვეყნის სასარგებლოდ, მშვიდობის სასარგებლოდ კონკრეტულ საკითხთა ურთიერთმისაღები პრაქტიკული გადაწყვეტების ძიებისა. ასეთი საკითხები ცოტა როდია. ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას დიდი შესაძლებლობა აქვს იმისათვის, რომ საქმით დაამტკიცოს თავისი მშვიდობისმოყვარეობა.

მაგალითად, რატომ არ ამტკიცებს ამერიკის შეერთებული შტატები სსრ კავშირთან თითქმის ათი წლის წინათ დადებულ ხელშეკრულებებს ბირთვული იარაღის მიწისქვეშა გამოცდის შეზღუდვისა და მშვიდობიანი მიზნით ბირთვული აფეთქებების შესახებ და ბოლომდე არ მიჰყავს ბირთვული იარაღის გამოცდის სრული და საყოველთაო აკრძალვის შესახებ შეთანხმების შემუშავება? შეგახსენებთ, რომ ამის თაობაზე მიმდინარე მოლაპარაკება შეერთებულმა შტატებმა შეწყვიტა. ამერიკის შეერთებულ შტატებს შეუძლია აგრეთვე მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს მშვიდობის განმტკიცებაში, თუ მოისურვებს შეთანხმების მიღწევას კოსმოსის მილიტარიზაციაზე უარის თქმის შესახებ. სსრ კავშირი, როგორც ცნობილია, კარგა ხანია სთავაზობს ამას.

გაცილებით მეტ ნდობას გამოიწვევდა ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის მშვიდობისმოყვარული განცხადებები, თუ წინადადება ამერიკული და საბჭოთა ბირთვული შეიარაღების ორმხრივი გაყინვის თაობაზე. უკვე იმდენი იარაღი დაგროვდა, რომ ეს ნაბიჯი იოტისოდენა საფრთხესაც არ შეუქმნიდა არც ერთი და არც მეორე მხარის უშიშროებას, სამაგიეროდ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებდა საერთო პოლიტიკურ ატმოსფეროს და, უნდა ვივარაუდოთ, გააადვილებდა მორიგებას ბირთვული არსენალების შემცირების შესახებ.

ძალზე დიდმნიშვნელოვანი ამოცანაა ვიხსნათ კაცობრიობა ქიმიური იარაღის გამოყენების შესაძლებლობისაგან. ამის თაობაზე მოლაპარაკება კარგა ხანია წარმოებს, და ახლა თითქოს ისახება საკითხის გადაწყვეტის წანამძღვრები. საქმე ეხება ქიმიური იარაღის გამოყენების, მისი შექმნისა და წარმოების სრულ და საყოველთაო აკრძალვას, მთელი მისი მარაგის მოსპობას. ჩვენ მომხრენი ვართ, რომ ასეთი შეთანხმების შესრულებას ეფექტიანი კონტროლი დაუწესდეს, რომ კონტროლმა მოიცვას ქიმიური იარაღის მოსპობის მთელი პროცესი — თავიდან ბოლომდე.

გამორიცხული არ არის, რომ აღნიშნულ საკითხებზე მორიგებათა მიღწევა დასაბამს მისცემდა ნამდვილ გარდატეხას საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობაში და მთელ საერთაშორისო ვითარებაშიც. ჩვენ გვინდა ასეთი გარდატეხა. ჯერი ვაშინგტონზეა. (ტაში).

ბირთვული იარაღის მქონე სახელმწიფოთა პოლიტიკას დღეს განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. მთელი კაცობრიობის საარსებო ინტერესები, ახლანდელი და მომავალი თაობების წინაშე სახელმწიფო ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობა მოითხოვს, რომ ამ სახელმწიფოთა ურთიერთობა გარკვეულ ნორმებს ექვემდებარებოდეს. ჩვენი წარმოდგენით ეს ნორმები დაახლოებით ასეთია:

— მივიჩნიოთ ბირთვული ომის თავიდან აცილება ჩვენი საგარეო პოლიტიკის მთავარ მიზნად. არ დავუშვათ სიტუაციები, რომლებსაც შეიძლება ბირთვული კონფლიქტი მოჰყვეს. ასეთი საფრთხის შექმნის შემთხვევაში მოვაწყოთ სასწრაფო კონსულტაციები, რათა თავიდან ავიცილოთ ბირთვული ხანძარი.

— უარი ვთქვათ ნებისმიერი ვარიანტის — გლობალური თუ შეზღუდული ბირთვული ომის პროპაგანდაზე.

— ვიკისროთ ვალდებულება პირველებმა არ ვიხმაროთ ბირთვული იარაღი.

— არავითარ ვითარებაში არ გამოვიყენოთ ბირთვული იარაღი არაბირთვული ქვეყნების წინააღმდეგ, რომელთა ტერიტორიაზეც არ არის ასეთი იარაღი. პატივი ვცეთ მსოფლიოს სხვადასხვა რაიონში უკვე შექმნილი უბირთვო ზონების სტატუსს და ხელი შევუწყოთ ახლების შექმნას.

— არ დავუშვათ რაიმე ფორმის ბირთვული იარაღის გავრცელება: არავის გადავცეთ ეს იარაღი ან მისდამი კონტროლი; არ განვალაგოთ იმ ქვეყნების ტერიტორიაზე, სადაც იგი არ არის; არ გავავრცელოთ გამალებული ბირთვული შეიარაღება ახალ სფეროებში, კერძოდ კოსმოსში.

— თანდათან, თანაბარი უშიშროების პრინციპის საფუძველზე ვიღვაწოთ ბირთვული შეიარაღების შემცირებისათვის ყველა მისი ნაირსახეობის სრულ ლიკვიდაციამდე. (ხანგრძლივი ტაში).

საბჭოთა კავშირმა ეს პრინციპები საფუძვლად დაუდო თავის პოლიტიკას. მზად ვართ ნებისმიერ დროს მოველაპარაკოთ სხვა ბირთვულ სახელმწიფოებს ასეთი სახის ნორმების ერთობლივი აღიარებისა და მათთვის სავალდებულო ხასიათის მინიჭების შესახებ. ვფიქრობ, ეს შეესაბამება არა მარტო მონაწილე ქვეყნების, არამედ მთელი მსოფლიოს ხალხების ძირეულ ინტერესებს. (ტაში).

ამხანაგებო! ყოველივეს, რაც გვაქვს, ყოველივეს, რითაც ვამაყობთ, — თავისუფალ და ძლიერ სამშობლოს, საერთაშორისო ასპარეზზე მის მაღალ ავტორიტეტს, ხალხის მჩქეფარე მშვიდობიან ცხოვრებას, — ყოველივე ამას ვუმადლით საბჭოთა ადამიანების დაძაბულ შემოქმედებითს შრომას. (ტაში). ეს შრომაა მერმისისადმი ჩვენი რწმენის უშრეტი წყარო.

მუშები და კოლმეურნეები, მეცნიერები და ინჟინრები, ექიმები და კულტურის მოღვაწენი, პედაგოგები და მეომრები უმაღლესი საბჭოს არჩევნებს ახალი შრომითი წარმატებებით ეგებებიან. კვლავაც იმრავლოს ამ წარმატებებმა! და მაშინ კიდევ უფრო ძლიერი იქნება ჩვენი სახელმწიფო — მტკიცე მშვიდობისა და ხალხთა უშიშროების ბურჯი. მაშინ კიდევ უფრო უკეთესად იცხოვრებს ყოველი საბჭოთა ოჯახი. მაშინ ჩვენი ქვეყანა კიდევ უფრო წარმატებით დაწინაურდება კომუნისტური მშენებლობის გზაზე! **(მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში. ყველანი ფეხზე დგებიან. დარბაზში გაისმის შეძახილები სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, მისი პოლიტბიუროს, აღმშენებელი და მშვიდობისათვის მებრძოლი საბჭოთა ხალხის სადიდებლად. კრების მონაწილენი ერთხმად გაიძახიან: „პარტიას — დიდება!", „ვაშა!".**

ვაჟებს გაუსწრო

მსოფლიო ჩემპიონმა მოჭადრაკე ქალთა შორის მაია ჩიბურდანიძემ ყველას აჯობა საერთაშორისო ტურნირში, რომელიც ინდოეთის დედაქალაქში გაიმართა.

ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა ინდირა განდიმ თავის რეზიდენციაში მიიღო ტურნირის მონაწილენი. მან გულთბილად მიულოცა გამარჯვება მსოფლიო ჩემპიონს მაია ჩიბურდანიძეს. პრემიერ-მინისტრმა მაღალი შეფასება მისცა სსრ კავშირსა და ინდოეთს შორის ურთიერთობის განვითარებას, კერძოდ სპორტის სფეროში. მან აღნიშნა, რომ საბჭოთა დიდოსტატებთან შეხვედრები, საერთაშორისო ტურნირები ინდოელ ჭადრაკის ოსტატებს საშუალებას აძლევს მდიდარი გამოცდილება შეიძინონ, რაც ხელს უწყობს ინდოეთში ამ უძველესი თამაშის აღორძინებას, მის პოპულარიზაციას. პრემიერ-მინისტრმა შეჯიბრების საბჭოთა მონაწილეებს სთხოვა გადაეცათ მისი მისალმება სსრ კავშირის მოჭადრაკეებისა და ყველა საბჭოთა სპორტსმენისათვის.

ინდოეთის სპორტული მიმომხილველები აღფრთოვანებით წერენ დელის ტურნირში მაია ჩიბურდანიძის გამოსვლის შესახებ, რომელმაც დიდი ინტერესი გამოიწვია ამ ქვეყნის სპორტის მოყვარულთა შორის. „მსოფლიო ჩემპიონმა შესანიშნავად ითამაშა, როცა დაამარცხა 11 ვაჟი — დიდოსტატები და საერთაშორისო ოსტატები, — წერს გაზეთი „ნეშნლ ჰერალდი“.

ტრადიციული ტურნირი, რომელიც ინდოეთის დედაქალაქში მ. ბოტვინიკის სახელობის კლუბის თაოსნობით ეს უკვე მეორედ მოეწყო, საბჭოთა მეცნიერების, კულტურისა და ხელოვნების სახლში ჩატარდა. აქვე მოეწყო ტურნირის გამარჯვებულთა და მონაწილეთათვის პრიზების გადაცემის საზეიმო ცერემონია.

ძლიერესთა ექვსეულში

ლვოვში დასრულდა მოჭადრაკე ვაჟთა საერთაშორისო ტურნირი.

9-9 ქულით I-II ადგილები გაიყვეს დიდოსტატებმა ი. დორფმანმა (ლვოვი) და რ. ვაგანიანმა (ერევანი), 8-8 ქულით III-IV ადგილებზე არიან დიდოსტატი ლ. ფსახისი (კრასნოიარსკი) და ოსტატი ვ. ეინგორნი (ოდესა).

დიდოსტატმა თამაზ გიორგაძემ 7 ქულით V-VI ადგილები გაიყო მსოფლიოს ექს-ჩემპიონ მ. ტალთან (რიგა). თბილისელმა მოჭადრაკემ მოუგო დიდოსტატებს ო. რომანიშინს (ლვოვი) და ვ. მახოვიჩს (იუგოსლავია), ერთი პარტია წააგო დორფმანთან და 10 ყაიმით დაამთავრა.

„ლელოს“ კორესპონდენტთან ტელეფონით საუბარში თ. გიორგაძემ თქვა:

— მცირე შესვენების შემდეგ, მარტში გავემგზავრები დასავლეთ გერმანიაში, ქალაქ ზოლინგენში, სადაც „ბურევესტნიკი“ ევროპის საკლუბო გუნდურ პირველობაში მიიღებს მონაწილეობას. ჩვენი მეტოქე ამ ქალაქის გუნდი იქნება. საინტერესოა, რომ ზოლინგენის გუნდის პირველ დაფაზე საბჭოთა დიდოსტატი ბორის სპასკი ითამაშებს. საქმე ისაა, რომ შეჯიბრების დებულებით თითოეულ გუნდს ორი უცხოელი მოჭადრაკის მიწვევის უფლება აქვს.

მოხსენებები მოიწონეს

სტუდენტებს ცოდნის გაღრმავებისა და პროფესიული დონის ამაღლებაში დიდად უწყობს ხელს თანამედროვე ფიზკულტურისა და სპორტის აქტუალური საკითხების მეცნიერულ კვლევა-ძიებაში მონაწილეობა. სწორედ ამ მიზანს ემსახურებოდა სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენცია, რომელიც ამას წინათ საქართველოს სახელმწიფო ფიზკულტურის ინსტიტუტში გაიმართა. კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდა მწვრთნელთა ფაკულტეტის (დეკანი დოც. დ. ჩიტაშვილი) 40 სტუდენტი.

საზოგადოებრივ მეცნიერებათა სექციის სხდომაზე საინტერესო მოხსენებები წაიკითხეს ო. თელიამ (ხელმძღვანელი პროფ. ა. ციბაძე) და მ. მამუკაშვილმა (ხელმძღვანელი დოც. კ. კახიძე). სპორტსმენის დატვირთვისა და აღდგენით პროცესის საკითხებზე ილაპარაკეს დ. ჯაბუამ, ს. მერაბოვმა (ხელმძღვანელი დოც. დ. ჩიტაშვილი), მ. იმედაშვილმა (ხელმძღვანელი გ. ფეიქრიშვილი), ზ. ტუაევმა (ხელმძღვანელი გ. ყაყიაშვილი) და ლ. მჟავანაძემ (ხელმძღვანელი ლ. არჩვაძე). ჭადრაკის სწავლების ხარისხის გაუმჯობესებასა და დებიუტის შესწავლაში გამოთვლითი ელექტრომანქანის გამოყენების შესახებ შინაარსიანი მოხსენებები წარმოადგინეს ჭადრაკის სპეციალიზაციის სტუდენტებმა: გ. გრძელიშვილმა, ვ. ბახტაძემ და ლ. ბიკაშვილმა (ხელმძღვანელი დოც. მ. თხელიძე).

ლელა თანდაშვილი,
საქართველოს სახელმწიფო ფიზკულტურის ინსტიტუტის ჭადრაკის სპეციალიზაციის მასწავლებელი.

საბჭოთა კავშირის თასზე

გუშინ გაიმართა სსრ კავშირის თასის გათამაშების მეოთხედფინალური მატჩები ფეხბურთში.

სოხუმში ერთმანეთს შეხვდნენ მინსკის „დინამო“ და ცსკა. მატჩი დამთავრდა ანგარიშით 1:0 მინსკელთა სასარგებლოდ.

მოსკოვში თამაშობდნენ ადგილობრივი „დინამო“ და ოდესის „ჩერნომორეცი“. გაიმარჯვეს დინამოელებმა — 3:1.

ფეხბურთის სამმართველოში

როგორც საქართველოს სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოდან გვაცნობეს, საკავშირო სპორტკომიტეტმა რესპუბლიკის ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდების შემადგენლობებში დაამტკიცა შემდეგი ფეხბურთელები:

თბილისის „დინამოში“ — მ. ქორდანია, ი. სიჭინავა.

ქუთაისის „ტორპედოში“ — გ. დოჩია, თ. ლოგუა, ს. ფრუიძე, ვ. შენგელია.

ლანჩხუთის „გურიაში“ — ვ. კოპალეიშვილი, კ. მჭედლიძე, გ. ტყებუჩავა.

ბათუმის „დინამოში“ — დ. კუცია, გ. ბაბუნიძე.

უშბასთან ჭიდილში

საქართველოს სსრ მთამსვლელთა ნაკრები გუნდი სვანეთში ემზადებოდა რთული ასვლებისათვის. მომზადება მიმდინარეობდა რესპუბლიკის ალპური კლუბის, ალპინიზმის ფედერაციისა და სპორტკომიტეტის კოლეგიის მიერ დამტკიცებული გეგმის შესაბამისად.

მიმდინარე წლის 27 თებერვალს ექვსი კაცისაგან შემდგარი ჯგუფი ავიდა უშბაზე. ჯგუფის დაშვების დროს კავშირი მოულოდნელად გაწყდა. მაშინვე განხორციელდა მაშველ-საძიებო ღონისძიებანი, რომელთა დროს მრავალი საათის ძებნის შემდეგ იპოვეს სამი დაღუპული მთამსვლელის — სსრ კავშირის სპორტის ოსტატების გ. შ. ზუმბაძის, მ. გ. ჭიჭინაძისა და ოსტატობის კანდიდატის გ. გ. თუშურის გვამები.

მათი თანაგუნდელების — სსრ კავშირის სპორტის ოსტატების დ. ი. თარხნიშვილის, ი. ა. გელდიაშვილის და ოსტატობის კანდიდატის დ. შ. კობახიძის ძებნა გრძელდება.

ამ უბედური შემთხვევის ყველა გარემოების შესახებ ინფორმაციას მიიღებს რესპუბლიკის საზოგადოებრიობა.

(საქინფორმი).

იყიდება 3 ათას დოლარად

ლოს-ანჯელესის ოლიმპიური თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტი დოლარებს გამოედევნა და საერთაშორისო სკანდალის ეპიცენტრში აღმოჩნდა. სკანდალი ატყდა მას შემდეგ, რაც ლოს-ანჯელესში გადაწყვიტეს ხელი მოეთბოთ ოლიმპიურ ცეცხლზე. როგორც ცნობილია, გამოცხადებული იყო, რომ აშშ-ის ტერიტორიაზე ოლიმპიური ჩირაღდნის გასავლელი გზის ყოველი კილომეტრი 3 ათას დოლარად იყიდება. მაგრამ 1984 წლის თამაშების ორგანიზატორთა კომერციულ გეგმებს სერიოზული საფრთხე ელოდა საბერძნეთის მხრიდან, რომლის სპორტული საზოგადოებრიობაც აღაშფოთა ოლიმპიური თამაშების მომზადებისა და ჩატარებისადმი წმინდა ამერიკულმა მიდგომამ. მკაცრი პროტესტი განაცხადა ოლიმპიის მერმა სპიროს ფოტინოსმა.

პასუხად მომავალი ოლიმპიადის ორგანიზატორებმა თავისებურ ტაქტიკას მიმართეს: საორგანიზაციო კომიტეტის წევრები და ლოს-ანჯელესის ხელისუფალნი სარაევოში ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებზე სტუმრობის პერიოდში ყოველი ღონით ცდილობდნენ გავლენა მოეხდინათ საერთაშორისო ოლიმპიურ კომიტეტზე. ერთდროულად ამერიკის პრესაში ისტერიული კამპანია გაჩაღდა. ადგილობრივ პრესაში ოლიმპიის მერს რაღას არ აბრალებენ. მაგრამ, როგორც ირკვევა, მთავარი დანაშაული... მისი პროგრესული შეხედულებები ყოფილა.

„ფოტინოსი, — წერს „ლოს-ანჯელეს ტაიმსი“, — მემარცხენე შეხედულებებს ქადაგებს. ზოგიერთი მას კომუნისტსაც კი უწოდებს“. კალიფორნიის გავლენიანი გაზეთის აზრით, ეს სავსებით საკმარისია საიმისოდ, რომ ოლიმპიის მერს ათასნაირი ცოდვა მიაწერონ და საორგანიზაციო კომიტეტის პოზიცია გაამართლონ. მაგრამ, როგორც აღიარებს თვით გაზეთი, რომელმაც ახლახან ინტერვიუ ჩამოართვა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტს ხუან ანტონიო სამარანჩს, საზაფხულო ოლიმპიადის წინა პერიოდში გამეფებულ მოგებისა და მომხვეჭელობის სულისკვეთებას საერთაშორისო სპორტული საზოგადოებრიობა მხარს არ უჭერს. მეტიც, საორგანიზაციო კომიტეტის პოლიტიკას მკაცრად კიცხავენ. „სამარანჩის სიტყვები მოწმობს, — წერდა „ლოს-ანჯელეს ტაიმსი“, — რომ მომავალი თამაშების ორგანიზატორებს ოლიმპიური ცეცხლით ვაჭრობის საქმეში სოკ-ის მხარდაჭერის იმედი არ უნდა ჰქონდეთ.

სწორედ ამიტომ იყო, რომ საორგანიზაციო კომიტეტმა პრესაში ასეთი ამბავი ატეხა. როგორც ჩანს, ლოს-ანჯელესის სპორტის მესვეურები ამგვარი მუქარითა და უხეშობით აპირებენ ოლიმპიური ცეცხლის მცველთა დაშინებას და დაყოლიებას.

გამომგონებლები 112-ე სკოლიდან

თბილისის 112-ე საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა მამუკა ტყებუჩავამ, ავთანდილ კობიძემ და კახაბერ ოქრომჭედლიძემ გამოიგონეს „სტადიონის საშრობი“ მანქანა. მოსწავლეებს კონსულტაციას უწევდა თბილისის ლენინის რაიონის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის ავტოსამოდელო წრის ხელმძღვანელი, საბჭოთა კავშირის სპორტის ოსტატი ავტოსამოდელო სპორტში ზურაბ ზურაბიშვილი. ამ მანქანის მოქმედი მოდელი დემონსტრირებული იქნება სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე, ნორჩ ტექნიკოსთა და ნატურალისტთა პავილიონში.

სტადიონის ორი საშრობი რამდენიმე წუთში „გაათავისუფლებს“ ფეხბურთის მოედანს წვიმის წყლის ნაკადისაგან. გამოგონების ავტორებს გადაეცათ საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის საპატიო სიგელი.

• • •

სურათზე: თბილისის 112-ე საშუალო სკოლის მოსწავლეები მამუკა ტყებუჩავა და ავთანდილ კობიძე ხელმძღვანელთან — ზურაბ ზურაბიშვილთან ერთად სრულყოფენ სტადიონის საშრობი მანქანის მოქმედ მოდელს.

ვ. მორგუნოვის ფოტო.
(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

დღეს თბილისის სპორტის სასახლეში

გაიმართა საერთაშორისო ამხანაგური მატჩი კალათბურთში — თბილისის „დინამო“ უმასპინძლებს კუბის ეროვნულ ნაკრებს, რომელიც ლოს-ანჯელესის ოლიმპიური თამაშებისათვის ემზადება.

თავისუფლების კუნძულზე კალათბურთს ათასობით მიმდევარი ჰყავს. პოპულარობით ეს სახეობა კრივსა და ფრენბურთს თუ ჩამოუვარდება. მის აღმავლობას დიდი იმპულსი მისცა მიუნხენის ოლიმპიურ თამაშებზე კუბის ვაჟთა ნაკრების თვალსაჩინო წარმატებამ; მაშინ კუბელებმა რამდენიმე საქვეყნოდ ცნობილი გუნდი დაამარცხეს და ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს. კუბელთა შემადგენლობაში ახლაც არიან ძლიერი, ტანმაღალი კალათბურთელები (მაგალითად, ოთხი სპორტსმენი 210 სანტიმეტრზე მეტი სიმაღლისაა).

კუბელები თბილისში ორ შეხვედრას გამართავენ. დღევანდელი მატჩი 20 საათზე დაიწყება.

გასწორება

„ლელოს“ 1 მარტის ნომრის წერილში „თითქოს ოთხი წლით გავაახალგაზრდავა“, გაიპარა შეცდომა. პირველი აბზაცი, უნდა იკითხებოდეს ასე: „საქართველოს პროფსაბჭოს მძლეოსნური სკოლა (დირექტორი დ. იოსელიანი) და უმაღლესი დაოსტატების რესპუბლიკური სკოლა (დირექტორი რ. ტრაპაიძე) უკვე კარგა ხანია არსებობს“, შემდეგ როგორც ტექსტშია.

რედაქტორი ა. გოგელია.

ვ. ი. ლენინის სახელობის
„დინამოს“ სტადიონი

ფეხბურთი

7 მარტი

ევროპის ჩემპიონთა თასი

„დინამო“
(მინსკი, სსრ კავშირი) —
„დინამო“
(ბუქარესტი, რუმინეთი)

დასაწყისი 19 საათზე.

ბილეთები იყიდება 2 მარტიდან სტადიონის სალაროებში 10-დან 19 საათამდე.

ძალაშია 1983 წლის ყოველგვარი საშვი.

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა. რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“. ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, 93-97-50; რედაქტორის მოადგილე — 99-56-47, 93-97-59; პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 93-97-56; მასობრივი ფიზკულტურული მუშაობის — 93-97-55; სპორტის პროპაგანდის — 93-97-51; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 93-97 53; ჭადრაკის — 93-97-26; წერილების — 93-97-54; კორექტორები — 93-97-49; გამომშვები — 93-93-81; ფოტოლაბორატორია — 93-97-58; მემანქანეები — 93-97-57.

საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სტამბა, 380096, თბილისი — 96, ლენინის ქ. № 14. ინდექსი ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსში, ხოშარაულის, 29.
ИНДЕКС 66435
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
უე 05818